

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost postnine. Naročino je plačati naprej. Posamezne steki se prodajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledalisko posloje stev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Štev. 12.

V Ptiju v nedeljo dne 24. marca 1907.

VIII. letnik.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti dan našega

„tiskovnega društva“

(Pressverein).

Vsek član tega društva ima posoditi društvu 10 (deset) krom, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen zasiguriti gospodarski, denarni temelj „Stajerca“, povečati list čimbolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Stajerc v koledar, ki bude nudil več koristnega in zabavnega čitiva kakor vse drugi koledarji, — sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduj, gospodarske zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edina nas doveže do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Stajerc“ v Ptiju.

Odločni obračun.

Es sind die schlechtesten
Früchte nicht, an denen
die Wespen nagen...

Res, šloveku se mora že studiti, s kako umazanimi sredstvi se bori prvaško-klerikalnast ranka proti posameznim osebam, ki se ji brezpogojno ne uklonijo. Leta že mečejo prvaško-klerikalni listi najumazanejše blato na moža, katerega ime je neizbrisljivo v zgodbi razvitka ptujskega mesta in okraja, na župana, okrajnega načelnika in deželnega poslanca, Jos. Orniga. Vedno predzrneje se zaganjamti psički in psi prvaške časopisja v g. Orniga in treba je — obračunati! Skriti za ljubljanskimi porotniki in za plačanimi slammati uredniki izlivajo svoj strap in — treba je obračunati! Dolgo smo se smejali otročjim napadom, ali danes naj obračunamo temeljito in odločno!

V dejeljnem zboru je napadel dr. Schacherl župana Orniga in je ponavljal razne napade, ki jih je že preje načekal v svojem listu. Zanimalo je, da so zapustili vse poslanci dvorano, le slovenski poslanci so slastno poslušali neumne napade dr. Schacherla. To je ravno zato znalo, ker odpirajo prvaški poslanci svoj jezik le tedaj, kadar sedijo doma za petjo, le zahrbtno, kakor paglavec, ki stoji skrit za voglom in ti zaluča kamen... Niti ene besede se niso upali zinuti pravki v zbornici, tako da jih je celo ljubljanski „Slov. Narod“ prav posloeno okreal, češ v listih umazane napade češkariti, to je lahko, mož pa pogleda nasprotniku odkrito v lice!

Tam kjer je bil čas govoriti, so ti vitezi žalostne postave jezike držali. Zdaj pa nadaljujejo po svojih zakotnih lističih umazano gongo...

Kaj se županu Ornigu očita? Nepoštene nega se mu nemore ničesar očitati, zato se prihaja z malenkostmi in osebnostmi. Ali ni to smešno, da hočejo ljubljanski časnikarski pobje „kritizirati“ mestno gospodarstvo ptujsko? Trinajstlet dela Ornig za Ptuj in v teh 13 letih je napravil toliko, da bi morali popisati celo knjigo, ako bi hoteli oceniti le poglavite zasluge tega neumornega delavca na polju skupne koristi! Kdor je videl Ptuj pred Ornigom, mora priznati ta velikanski napredek. Kdo je uresničil plinarno (Gaswerk)? Ornig! Kdo je ustanovil mestno žago, kopališče s perlincico (Dampfwäscherei)? Ornig! Kdo je ustanovil velike zavode za študente in dekleta? Ornig! Kdo je zboljšal solstvo, pridobil višjo gimnazijo, pridobil pripravljalni tečaj, uresničil muzej, pridobil mestu vojašto in zidal kasarne? Ornig! Vedno in zopet Ornig! Na trdimo, da je storil to sam, ali duša temu razvitu je bil Ornig. In kdo ima velikanski dobiček od vsega tega? Prebivalstvo mesta in prebivalstvo okraja! Kako velikanski svote pustijo študentje, dekleta, vojaki v okraju! Kako krasno so se razvili živinski sejmi v Ptiju! Kako hitro se je dvignila živinoreja v ptujskem okraju! Prejšni prvaški zastop je spal in polnil žepa posameznikom, — Ornig pa je zgradil cesto za cesto in stoletje se bode poznalo njegovo delo! Tudi najzagrizejši sovražnik mora te zasluge priznati!

Rdečica oblige poštenega človeka, ako vidi zdaj tega moža napadati, — napadati od ljudi v katere ne obriše Ornig niti svojih čevalj... Ali obračunati hočemo danes!

Ali imajo prvaki sploh pravico, soditi čez druge? Ali so prvaki sami angeljki? Kdo in kakšni pa so ti Ornigovi prvaški nasprotniki?

V ptujskem okraju še nini nikdo ljudskega denarja kradel. Kaj pa je bilo v celjskem prvaškem okraju? Ali ni kradel tajnik Kosem 8 let okrajni denar in je tisočak za tisočakom krvavega kmetskega denarja zalumpal z vlačugami v prvaškem „Narodnem Domu“?!

Zakaj pa molčite prvaški listi zdaj o tatvini prvaškega župana Bratuša v Turškem vrhu, o tatvini živine v Cvetkovicah, o golunjih uradnika Schwarza? Zakaj ne „kritizirate“ tu kaj?! Tu se je očitno kradlo, ropalo in sleparilo in — koliko je vreden, kdor zagovarja tatove in sleparje?!

Kaj pa je s prvaškim „konum“? ki so bili javni švinidel in so ljudstvo za tisočake osleparili? Zakaj pa so bili že vse prvaški uredniki v luknji? Zakaj pa sme imenovati vsakdo dr. Brumena „sodnijsko označenega ovaduha“? Kaj pa je s hofratom Plojem? Do danes se še ni opral očitanja, da se je zgrešil nad nedoletnim otrokom in morda že v prihodnji številki prinesli bodemo novico, ki bode presenetila ne samo javnost, temveč tudi sodnijo! Gospodje v prvaških listih, zakaj pa ne odgovorite na vse to? To je „korupcija“, blato, sleparstvo!!! Naj sudi o drugih, kdor je sam čist! Ali stranka sleparjev in občinskih tatov nima te pravice!

Primanjkuje nam prostora, da bi nadaljevali ta članek. Ali vzeli si bodemo prostora in odkrili bodemo vse, kar nam je znano o

prvaških lumparijah! Kajti naša potrežljivost ima tudi meje.

Župan Ornig pa naj pogleda na svoje delo in zadovoljno se sme z njim ponašati. Storil je več kot svojo dolžnost in zato — naj le psujejo, naj le lajejo prvaški psički, — sodilo pa bode pošteno ljudstvo!

Politični pregled.

Duhovnik in politika. Katoliška „Krausdržuba“ na Nemškem, katero člani so vseskozi dobri katoličani, je izdala spomenico, v kateri pravi:

»Pred našimi očmi se odigrajo dogodki, kateri so tako velika nevarnost za vero in domovino, da ne moremo več molčati. Stara navada agitatorstva duhovnikov, delovanje duhovnikov med volitvami, sodelovanje duhovnikov pri listih, — vse to je postal javna nevarnost za katoliško cerkev. Duhovniki so zabredili tako močno v strankarsko strast, da trpi njih versko delo in njih čast. Celo katoliško ljudstvo vidi to. Mi pravimo: Duhovniku pod njegovo čast so politični govor, ki jih čujemo iz neštivilnih duhovniških ustvar. Pač res, do pičes res! In skrajni čas je, da se odčisti cerkev od politike!«

Krasota kmetskega življenja. Kadar zahteva kmetsko ljudstvo, naj bi se ozirala slavna država tudi nanj, takrat pričnejo izvestni gospodje hvalebiti lepote kmetskega ljudstva. Hm, res je, da bi bilo to kmetsko življenje prav lepo, ako ne bi bilo skrbiv za življenje. Ali posestvo za posestvom gre rakom živžgati in čuditi se je le, da se upa še kdo hvalisati lepote kmetskega življenja vprito naraščajočega izseljevanja in načrtačoče prisilne razprodaje posestev. Glasom statistike, katero je obelodanil dr. Zwiedenik, se je leta 1904 razprodalo prisilno 672 kmetskih posestev. Največ posestev je prišlo v planinskih deželah na boben (Nižje-Avstrijsko 70, Gornja-Avstrijsko 30, Štajersko 106, Korosko 42, Kranjsko 63, Tirolsko 84). In tako razprodana posestva pribajajo v veliki meri v roke ljudij, ki niso kmetje. Tako se pospešuje pri nmetijo!

Nemirni Balkan. Da so ropi, uboji in drugi politični zločini v balkanskih deželah na dnevnem redu, to je pač znanost stvar. V dokaz tej trditvi naj služijo le slednje številke: Leta 1905 in 1906 se je vršilo v sandžaku Ueskub 38 bojnih sprotnih čet. Izgubili so leta 1905 bulgarsi ustaši 72, srbski 76 mrtvih in 14 ranjenih, druge civilne osebe 7 mrtvih, vojaki in orožniki 27 mrtvih, 39 ranjenih. Leta 1906 pa Bulgari 37 mrtvih, 4 ranjenih, Srbi 37 mrtvih, 11 ranjenih, vojaki in orožniki 17 mrtvih, 15 ranjenih. Poleg tega se je vršilo leta 1905 440 umorov. Res lepe razmere vladajo v teh jugoslovanskih pokrajnah, katere hvalijo naši prvaki na vse pretege!

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. Pri nas so imeli klericalci 7. t. m. zaupni shod. Iz vseh farovžev bistriškega okraja so frčala vabila, seveda le za „izvoljenje“. Prišlo je okoli 150 mož vseh vrst, cel koš duhovnikov, med njimi tudi „Filipos“ urednik prefekt Korošec. Klerikalci so pokazali takoj svoje lepe manire. V nedolžnem upanju

prišel je k shodu tudi kmet Krulc iz Slov. Bi-strice. Mož je trdi Slovenec, pri zadnjih okrajnih volitvah je budo deloval za klerikalce; ali duhovnikom je bil pre malo „klerikalen“, kajti ne upa si priseči, da se je peljal Elija v gorečem vozu v nebesa... Komaj zagleda Krulca laponski Medved, plane z župnikom Podgorcem, znanim po „hausknecht-manirah“ in s prefektom Korošcem nanj in nagnali so kmeta vklub vsemu prigovarjenju iz dvorane. Lepa zahvala za kmeta Krulca, kaj? Potem je prišla vrsta na bistrškega učitelja g. Vršeča, kjer je tudi predsednik čitalnice; tudi na njega so planili že prej imenovani črnih in navdušeni Slovenec Vršeč moral je zapustiti svoj čitalnice, katere predsednik je!! Tretji pride na vrsto učitelj Span, Slovenec in odbornik čitalnice, — moral je dvoranu zapustiti. Klerikalni zborovalci pa so debelo gledali. Ali je to slika kljica „Le vkn, le vkn!“ Na shodu se je seveda hudo čez „Štajerc“ udrihalo, pa nas nič ne boli. Hajsjanje se je zgnusilo celo g. župniku Heberju iz S. Poljskeve, ki je nevoljen dvoranu zapustil in šel raje v krčmo. Po daljšem blebetanju so postavili Pišeka iz Orechove vasi za kandidata. Prejšnega kandidata prof. Robiča so vrgli kot izprešano limono v stran. Zdaj bode Pišek — „kimal“. Ta shod dokazuje, kako resno drže klerikalci za svoje geslo „le vkn, le vkn“. Kdor ni „ta pravi“, tega vržejo ven. In taki farški sinilneži hoče biti „narodniki“? Morda pride čas, ko bodo kmetje politikujoče farje — iz dvorane potisnili.

Sv. Lovrenc Slov. Gor. Odgovoriti moramo na „Fihposov“ dopis (št. 10) iz občine Ša-košak. „Fihposovci“ pišejo, da jim ni bilo za cesto, ampak „za denar“. Vas pač dobro po-znamo, da se vam gre le za denar. Zato mora tudi 1. občinski svetovalec zdaj plačo imeti. Prejšnji obč. svetovaleci so nešteto leta dobivali po 10 K od občine, sedanj pa zahteva 18 K. Kakšne so pa bile ceste po zimi? Ali ste jih dali prekopati? Ne! Ali ste jih popravili ali s šodom povozili? Ne! Kajti vi se le za denar poganjate! Kar se pa tiče okrajnega zastopa, — zakaj pa občinski predstojnik in še 4 drugi niso upali svojega podpisa pridejati? Pravite, da ste izvoljeni, da delate red v občini. Kdo vas pa je volil? Sami ste se volili, kajti občinari vas že poznašo. Sicer vam pa še več povemo!

iz Gomilskega. Dragi „Štajerc“, pred kratkim bil je naš župnik bolan ter ni mogel božje službe opravljati. Prišli so na pomoč g. dekan iz Braslovč, in v svoji pridigi imeli so govor zaradi pomanjkanja duhovnikov. Naprej ne budem razledoval, ker ne mislim s tem g. dekanu žaliti, ker on ni politikujoči hujškač, ampak pravi na-mestnik Kristusov; dal Bog, da bi bilo več takih, potem nebi vera pešala. To sem omenil le za radi tega, ker se je sedaj zopet duhovnikom približno za 5 milijonov krov plača zboljšala. Sedaj pa premislimo dragi kmetje, na eni strani pomanjkanje duhovnikov, na drugi pa zboljšanje plače; na tak način bi vendar moral biti kak preostanek v duhovniški blagajni. Sedaj se nam pa vendar že enkrat naj oči odprejo, da ne bo-demo vedno verovali slepim oblubam naših do-sedanjih državoborskih poslancev, ki nam go-vorijo ob volitvi sladke besede, kakor jih je govoril kaplan Korošec pred zadnjo volitvijo. Jaz poznam vaše težnje, meni so znane vaše raz-mere, jaz vam hočem pomagati! No sedaj pa vidimo, kako nam je pomagal; za duhovnike je zboljšal plače, nam pa je pomnožil davke. Tudi jaz sem verjel tem sladkim oblubam, ali sedaj vidim kaj smo po njem dosegli, in zatorej Vam rečem: poslednjokrat sem se dal tako zapeljati; in tako storimo vsi v celi Savinski dolini, ker ravno taki, ki se nam vsljujejo iz drugih stanov za kandidate, naj si bodejo duhovniki ali advo-katje, so največji kmečki sesalci. Dasislavno pravijo, da kmet je preneumen, da bi bil za po-slance; jaz pa pravim, da tako neumen ne bode nobeden naj si ga izvolimo katerikako iz naše sredine, kakor smo bili mi dosedaj, ki smo se dali tako zapeljati, da smo si kandidate iz drugih stanov volili. Zatorej Vas kličem: dragi kmetje, zdramimo se, kadar pride čas volitve volimo složno kmetje kmeta, ker gospodje nam gotovo ne bodejo nikdar in nikjer nič pomagali! Sicer že itak naprej vemo, naj si izberemo kakor-šnegakoli hočemo za kandidata; ako noče tro-bititi v klerikalni rog, bodejo klerikalci kričali,

to je nemčur, izdajatelj, in Bog ve kaj vse. Ali to mora vsakemu jasno biti, da samo s sloven-skim jezikom ne more postati kandidat in tudi kandidature ne more in noče sprejeti, k večemu ako bi jo kak klerikalac...

Vam dobro želeči kmet.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Nam se godi slabu, ljubi „Štajerc“, to pa zlasti v gospodarskih re-čeh. Naši klerikalci so zgruntali nekako društvo, katero nam bi pomagalo. Ali nasprotno! Pred kratkim je naš general meštaril z neko firmo na Dunaju in to zaradi našega juga. Prodal ga je 2 vagona, samo — brez denarja. Denar je „fuč“ in tudi naš lug je zgubil veljavno. Naš slavni „buholter“ je študiran, ali luga prodajata pač še ne zna. Mož naj bi šel v trgovska šolo; morda se potem kaj priudi. Sicer pa se nam prav godi, kajti neumnež je, kdor veruje vsa-kuemu prvaškemu hujškaču. Toliko za danes!

O škodovanec.

Sv. Jurij ob juž. žel. Ljubi „Štajerc“, na-znaniti ti moram iz našega kraja nekaj strašansko lepega. V nedeljo 10. t. so prišli mladi gospodeki s špeglami iz Celja in so nam tako lepo pridigovali, da so mačke mijavkati priče. Bili so to gospodje od nove „Narodne stranke“; prišli so seveda iz samega usmiljenja do nas, da nas resijo iz pretečega propada. Seveda se je šlo tudi za poslanca, katerega nam hoče „Na-rodna stranka“ zopet iz samega usmiljenja iz-brati. Menda bo ta izvoljenec neki Fridrik, ki se je tudi predstavljal. Nam se je stvar zdela tako-le: Stara prvaško-dohartska stranka je iz-gubila med ljudstvom ves kredit in zato si je izbrala mlade, da bi za njeno ljudstvo za nos vo-dili. V staro mlin so prišli novi kameni... Go-vorilo se je tudi veliko o temu, da ne potrebujemo nemških šol, da kmetska decata je le za slovenske šole, da kmet ni sposoben za poslanca itd. Jožek Podgoršek je čez „nemčurje“ udrihal ter čez „Štajerc“. Rekel je, da je „Štajerc“ stranka „brezverska“; on je seveda angeli, ker je v nedeljo med samimi „angelji“ sedel, ko so imeli špegle na nosu. Neki smrkolinar je še nekaj kvantal o „Svoji k svojim“ itd. Res, po-litikujoči farji so slabii; ali nova stranka ni za las boljša. Kmetje pa bodo kmalu te juhane pognali!

Kmet.

Ljutomer. V zadnji številki „Narodnega Li-sta“ poroča neka popolnoma zmadena prvaška buča, da je priredil „Murski Sokol“ predavanje, pri katerem sta „govorila“ priprosta kmečka fanta — bratca ter v svoji gorostasti neumnosti pripomni, da ima Sokol „tudi“ namen mladini nekaj vcepiti in vzgojiti ljudi, ki bodo zagovar-jali svoje narodno prepričanje povsodi in da je treba podpirati tako važno „šolo“ vsestransko — ne omeni pa o čem se je kvasilo. — Za počet! — Rudečesrajčkarji hočejo postati toraj naši vzgojitelji!? — Dobra vzgoja je potrebna vsepoposvod, to je jasno. Vzgojitelji morajo biti pa ljudje, ki so značaji in od kajih je pričakovati, da ne bodo svojih strupenih nazorov, ki niso boljši kakor odpadki v obcestnih jarkih, zasejali v srca nepokvarjenih ljudi. — Gospodje! Dokážite svetu, da ste vzgojili vašo lastno deco vzorno, pokažite zdrave sadove vaših dejant sploh in verjeli bodovali vam, da ste sposobni vzgojitelji in celi ljudje. Do danes dognano je pa le, da so razni vaši bivši in sedanji člani mnogo bolj potrebeni vzgojoči kakor naša kmečka mladina in mi dovolj razsodni kmetje sploh. Da bodo tudi drugod spoznali vsaj deloma nektere „brate“ in njih vrline, hočemo mi priprosti kmetje sesta-viti sliko, katera bode omogočila vsakemu raz-soditi vse natančno in spoznati, da bije pod platnenou robačo najnavadnejšega bajtarja večkrat morda boljše in značajnejše srce kakov pod svilnatim strajco „gospodov“, ki hočejo biti naši vzorni voditelji — učeniki. Ljubi „Štajerc“! Pre-pusti nam nekaj prostora že v prihodnji številki za to našo sliko, ki bode precej obširna ter bode jasno kazala življenje in vrvenje v prva-škem taboru. — V ospredje hočemo postaviti starost v šbirjari Misija, ker bi nam znal možakor morda zameriti, če bi prezrli njegove ve-like „zasluge“ in bi dali prednost kakemu „manj-šemu“.

Kmet naprednjak.

* * *

Iz Vrbske okolice. Vpraša se opetovanje, kako to pride, da se „Štajerc“ pri nas tako lepo

razvija. Pred petimi leti sta bila v Vrbski lici le dva naročnika, zdaj pa jih je že a g a l. Krivi so temu sveti gospod Singer, Fric, upnika po-ton, Gabron in Dragasnik, ki tako pridruži Radis „Štajerc“ delajo. Čembolj udrihajo ti korepir“, k po našemu listu, temveč naročnikov primeram Vedno manj „ovac“ sledi politikujočim fabke zasu-strom. Kaj to? Ja, poglej „Mir“ in poglej član-jerca“; vidil bode takoj, da lovi „Mir“ ledstopivše gimpeljne in zato mu stoji tudi prvaškobesel več Brencelj na čelu. Sicer pa se je „Mir“ tako obči skril v Ljubljano. Zato ni več vredno, se zimazani d pečati. Ali Brenceljn kakor politikujočim bo nik hujšnikom bodemo vedno na prste gledati, rav, le po

Iz Klobasnice. Župnik v Koprivni, po njegovem Hojnik, še vedno nima dosti. Povedali smo močno žel kar mu gre. Vsakdo bi mislil, da ima vsaj črnih, liko sramote v sebi, da bode molčal in se prejšni boljšal, ali pa vsaj skril. Ali Hojnik hoda svojem vsak način, da postane njegovo ime nameni, b Poslal nam je zopet „popravek“. Prisilil je orej bodi objaviti ta popravek, kajti Hojnik menda ni žal po da sme le njegove žegnane osebe se vovojo čast stvari „popravljati“ Ali vkljub temu storitev s to, da bodo ljudje zopet videli, kako zrav, da maziljenec resnico pačti. Hojnik nam piše jeno obči Sklicujoč se na § 19. tiskov. zakona avlovin in 17. dec. 1862, drž. zak. štev. 6 ex 1863 mirno l htevam z ozirom na dobis pod zaglavjem kaj pov Klobesnice v štev. 10. z dne 10. sušča rnuhelnii, Vašega lista, da sprejmete v zakonitem ro bil, v istem mestu in z istimi črkami nastopni stork popravek: Ni res, da je umrl otrok vselej Mihej“ katerega je prestal; res je pa, da je umrjaš za slabesti. — V Koprivni, dne 14. sušča 1919. Ivan Hojnik, župnik v Koprivni. —

O p o m b a: Ali ni to malo nesreča, kajti Hojnik, mi se bodovali kmalu tvojih neusmehov, naveličali in povedali bodovali svetu par am ga ki ti ne bodo prijetne. Za danes vzdruži trditev, da se je mučilo nedolžno dete vselej marnosti gotovih duhovnikov, ki imajo vse skrbi, kakor verske. Vse drugo je nepotrebno! Žitaravas. Bombardirajo nas še več popravki“ po § 19. Zdaj se je razkačil i veški fajmošterček Weiss, se vsezel na devetega modrijana in nam poslal „popravki“ Vkljub temu, da ne odgovarja „popravki“ naprav stavi, hočemo ga objaviti v zabavo našem eljem p teljev. Glasil se je čečkanje duhovniškega spoda tako-le: — Sklicujoč se na paragon tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. New-Jork ex 1863, zahtevam z ozirom na dopis ob pod zaglavjem „Žitaravas“ v štev. 10. začetka oce lista „Štajerc“ od dne 10. marca 1907, da mete v zakonitem roku na istem mestu istimi črkami nastopni stvarni popravek: Lača ni res, da bi meni bila, dokler sem bil v Veliča — 10 do gospodarila moja sestra in ni res, da sestre naveličal, res je pa, da se je sestre sestre sestreljeno odgovodela in odšla v Vrbski li 1. oktobra 1902, jaz pa sem bil umestenci hod zupnika v Žitaravasi 28. aprila 1904. 2. horajo, da se je nekaj faranov napotilo k škofu iti vinar lovec, da bi odpravili kuharico. 3. Ni reseli obilo bi se bil, komaj so bile pred vrati občinske litve, izkazal kot pristnega agitatorja in se prikupil hudiča nasprotnikoma, res je pa, zvezdel za občinsko volitev kakih osem dni. Četrte se je ista vršila in porabil v ta namen redek, k štiri ure vsega skupaj. 4. Ni res, da basu tudi kom glavo vtikal in koval članke, res je pa, tudi jaz člankov za „Mir“ ne pišem in tudi torej sanje člankov ne vplivam. V Žitaravasi de Ptuji 2. marca 1907. Valentijn Weiss, župnik.

O p o m b a u r e d n i š t v a: Naši črati na daj videjo, kako je zužitino znajo ti politihod na duhovni lagati in zavijati. Župnika straša da ni res, da bi mu bila v Velikovci ristaži z gospodarila; eno vrstico spodaj pa prav, ubili. Torej se straša odpovedala službi; vraga, kako Leitge more službi odpovedati, ako ni nikdar napolnil kakor laže župnik! Nadalje laže Weiss appla, F bil agitator pri občinskih volitvah; potrdno vam zopet piše, da je porabil nekaj časata tanko volitve; vraga, kaj ste pa v tem času v vršil. ali ste volilcem kurja očesa rezali? Alo shoda ste vendar in čez to dejstvo ne pomagajenjek laž! Ali dovolj o teh lažeh. Mi vrednotolj jemo svoje trditve popolnologe in konstatiramo, da je katoliški župnik Weiss oljemu rezolucijo

ki oke
že 44
lagal. Žitaraveški občani so lahko na svojega župnika ponosni!

Radišč, Koroški „fihpos“ po domače „Mir-preip“, ki stoji vedno do kolena v gnojnici in zmeram nearanno udriha po poštenih, obče zasluženih možeh, je v zadnji številki prinesel članek o voliti novega radiškega župana. Odstopivšemu županu p. d. Scatu, kateri je ta poseb več let natančno in skrbljivo opravljal in tako občini pribranil lepo sveto denarja, se ta umazani dopisun zahvaljuje z opombo, da Scat ne bo nikoli več zasedel županskega stolca. Pač prav, le potolaži se, črni dopisunček, to je čisto po njegovi volji! Ne on, ampak drugi je tako modno želel in hrepenel sediti na njem, namreč vi črniki, ali upanje je vam splavalo po Dravi. Poprejšnji župan bi pa lahko tudi še sedaj ostal na svojem mestu, ako bi ga ne vodili drugi nameni, boljši čuti in plemenito ravnanje. Zatoj budi zagotovljen, črni čečkač; nikdar mu ni fal po županovanju, ker mu gre pod svojo svojo čast, biti župan občine kjer je preprič in boritev s črnim generalštabom na dnevnem redu. Prav, da tudi drugi skusijo voditi raho sestavljeni občinsko barčico po razburjenih političnih valovih in želeti je, da bi srečno prijadrali z njim v mimo pristanšč. — H koncu moram pa še nekaj povedati od dr. Merde. Da vam ta, ljubi črnih, ne bo delal toliko preglavice, kdo bi on bil, vam naznam danes sledete. Ko sem v toreh hodil iz Celovca, srča me prijatelj „Mihel“. Komaj ga zagledam, ga naravnost prasari zaradi dr. Merde. „Veš ljubi moj španič“, pravi „Mihel“, „to ni tisti odbornik, od katerega čendari „Mir-preip“, da je na dan volitve zlato vlijal, to je čisto neki drugi“. „Ja, za božjo voljo, kdo pa je pravzaprav ta možicelj?“ vprašam ga jaz ves radoveden dalje. Na-to se „Mihel“ šaljivo zasmehlja in mi na ušesa zašepeta:

„Radiški Merda.

Na pragi sedi,
Hlače obrača
In išeč usi“.

* * *

Novice.

Četrти shod naše stranke. Velikanski naš predek, ki ga je napravil naš list zlasti v zadnjem času tudi na Koroškem, napotil nas je, da združimo tudi svoje koroške somišljenike. Sklicl se je torej shod zaupnikov. Na strankarskem zboru v Ptiju že so izjavili zastopniki iz Koroške, da se strinjajo z našimi nazori in da hočejo podprtati naše stremljenje z vsemi močmi. Prvi shod na Koroškem, ki je bil obenem četrti shod naše stranke, pa je dokazal, da so naši koroški pristaši zanesljivi možje in da držijo, kar so obljubili. Ta shod se je vršil preteko nedelje v g. Leitgeba gostilni v Sinčavesi Veliko dvoranu so napolnil zvesti zaupniki iz okrajev Železna Kapija, Pliberg in Doberlaves itd. Shod je bil izredno važen. Primanjkuje nam prostora, da bi natančno poročali, kako in s kakim uspehom se je vršil. Bodí dovolj povedano, da se je udeležilo štirih shoda veliko število zaupnikov iz vseh občin omenjenih okrajev. Naš urednik Karl Linhart je raztolmačil nemško in pozneje tudi slovensko naloge in namene naše „Napredne zvezze“. Po dolgem razgovoru so sklenili zbrani zaupniki rezolucijo, ki pravi, da so naši koroški pristaši

zadovoljni s sklepi strankinega zbornika v Ptiju, da hočejo razširjevati naš list in „Tiskovno društvo“, kolikor jim bude to mogoče, da pa priustijajo imenovanje okrajnih in farnih zaupnikov naše stranke volilnim odborom posameznih okrajev. Obenem je shod sklenil, podpirati kandidaturo gospoda Seifritza. Shod se je vršil v navdušenju in lahko rečemo, da je imel polni uspeh. Vpisala se je tudi cela vrsta (80) novih naročnikov in veliko število našega prepotrebnega „Tiskovnega društva“. Naprej!

Volitve se bližajo. Somišljeniki na delo! V nekaterih občinah so volilni imeniki že za 14. dñij razloženi. Vsakdo naj grè ogledati imenik. Ako ni vpisan, naj takoj ustmeno ali pismo reklema, to je vpisuje zahteva.

Le vkup, le vkup! Pametna beseda, ali danes prihaja pač iz hinavskih ust. V 16. stoletju, ko so se dvignili zatirani kmetje proti plemenitažom in samostanom, ko je vrgel škof Trubar iskro upora med kmetske množice, takrat so peli uporniki ustaško pesen: „Le vkup, le vkup, uboga gmajna!“ ... Med petjem te ustaške pesmi so požgali srednjeveški naši pradejed posne kloštare in bele gradove. Kajti duhovnik in plemenitaž sta delala vedno drug za druga ... Danes pa vpijejo nasledniki tistih duhovnikov, ki so sežgali živega „seljačkog kralja“ Matijo Gubca, nasledniki tistih duhovnikov, ki so pomorili tisočere kmete, — vpijejo: „Le vkup, le vkup! Pač najhujša hinavščina, ki si jo moremo misliti. Le vkup, le vkup — tako pravimo tudi mi. Le vkup, da premagamo izkorisčanje klerikalnega zmaja!

Kaplan Kirchsteiger in naši klerikalci. Objavili smo pred kratkom članek „Iz spovednice“, katerega je spisal mož, ki je bil čez 20 let katoliški duhovnik in je čez 20 let katoličan spovedoval. Članek je bil resničen do picice in ravno zato je zadel — lažnike okoli „Fihposa“. Ta nečedni list napada zdaj nesramno kaplana Kirchsteigera. Jasno je, da je ta mož vsaj toliko vreden, kakor tucat onih politikujočih farjev, ki zabranijo umirajočemu človeku zadnjo tolažbo vere, ako je njih politični nasprotnik. Sicer pa „Fihpos“ ni samo zlobni list, temveč tudi neumen do skrajnosti. Tako pravi, da smo posneli dotični daljši članek „povesti“ kaplana Kirchsteigera. To je seveda neumnost, kajti dotični članek ni povest, temveč resnica, gola resnica. Kirchsteiger je objavil dotični članek v dunajskem listu „Die Fessel“ in ima s dunijske zapiskine, ki dokazujejo resničnost članka. Uredniki „Fihposa“ pač niso čitali ne Kirchsteigereve „povesti“ ne njegovih člankov. Ali veseli nas, da smo zadeli s člankom pravaške pope dobro! Na druge „Fihposove“ neumnosti je težko odgovarjati, kajti z — norci se ne prepiraj!

Iz Spodnjeh-Štajerskega.

Smešna zveza. Bog jim je pamet zmešal! Z velikim hrupom so si ustanovili naši klerikalci svojo „kmečko zvezo“. Kakor da bi zbesneli, vpijejo v vsakem farovu za to „kmečko zvezo“. Zdaj pa je spodletelo klerikalni „Povasski straži“ pero je ta-le stavek: „Dr. Benkovič (ne dr. Cvenkančić!) je edini odvetnik na Štajerskem, ki se je odkrito in brez strahu zavzel za s m e š n o z v e z o“. O Bog, zakaj si jim pamet zmešal!

Shod v Žalcu se je vršil 17. m. Obdržala je ta shod novo ustanovljena „narodna stranka“. Resnici na ljubo povemo, da je bil shod dobro obiskan. Ali vendar se smeje shodu celo savinjska dolina. Kajti pristaši Spindlerja so dočolici svojim kandidatom nekega Robleka. Cela savinjska dolina ve, da je ta Roblek zagrizen pravaški klerikalec. „Narodni“ so pač pri beslem dnevu miši pod klobuk lovlji.

Fajmoštrova kuharica v Žalcu je pač malo čudna „devišica“. Poroka se nam o tej zmešani Marjetici naravnost neverjetne stvari. Baje je med nedeljskim shodom v Žalcu ta babura po cerkvi plesala in celo organistu „zapovedala“, naj ji „zašpila“, da se bode lažje vrtela po cerkvi. Čujemo celo, da se je končno pod pričnico ponemarila. Ne moremo preiskati, je li odgovarjajo ti škandali resnici. Na vsak način zahtevamo odločno, da se poduci javnost, ali je to resnično ali ne. Ako se je kuharica Marjeta

res tako daleč pozabila, potem naj jo župnik nažene s pasjim bičom iz Žalca, kajti druzega pač ne zasluži.

Filijska kmetijska družbe v Št. Ilju v Slov. Gor. je imela 3. t. m. v Sv. Jakobu dobro obiskani potovani shod. Deželni potovalni učitelj za vinogradništvo g. Belle je imel zanimivo predavanje o pomladnih delih v vinogradih. Govoril je tudi o gojitvi paš, o gnojenju zlasti v vinogradih in o boju proti peronosperi. G. Zinnauer je predlagal naj bi se prosilo ustanovitev vzornih gnojišč v vsaki fari. Podružnični predstojnik g. Reppnik pa je naznanil, da se bodo postavili v delokrogu filialke letos zopet 10 cistokrvnih bikov.

Iz sv. Boifenga pri Šredišču se nam počela, da ne more videti našega lista pismenoša Aloiz Schönewetter. Čujemo da mož „Štajerca“ ne oddaja tako redno kakor bi bilo treba. Baje zadržuje tudi pisma in karte ter jih doma na steno pribije. Privatne zabave pismenoša nas sicer ne zanimajo. Nam je čisto vseeno, ako je mož tercijan, ako je njegova žena v tretjem redu in njegova hčerka v „Marijinji družbi“ vipsana. Ali svojo službo ima vsak človek pošteno opravljati! Toliko za danes. Upamo, da se mož poboljša, sicer se zmenimo drugače z njim!

Zopet prvaška tatvina. Zaporedoma udari zdaj strela v prvaške velikaže na Spodnjem Štajerskem. Nekaj zanimivega je to: v svojih umazanih časopisih se posnašajo kot petelin na gnoju in vidijo vsako malenkost pri nasprotniku, ali kadar se zgodi lumperija v prvaškem taboru, takrat molčijo ti gospodje kakor ribe. Mislijo si pač: „Lieber feig als dumm!“ Tako postopanje je sicer nepošteno do skrajnosti, ali prvakom koristi. Mislijo si pač: čitatelji prvaških časopisov so preneumni, da bi znali razločiti resnice od krivice, — in zato lažejo ali pa molčijo! Omenili smo v zadnjem času troje prvaško-farskih lumperij. Najprve se je izvedelo o sramotni tatvini župana Bratuša v Turškemvrhu. Ako ukrade kdo žemljo, ki stane dva krajevca, potem prinesejo farški dopisini gotovo dolgo notico. V Turškem vrhu pa je ukradel prvaški župan več tisočakov občinskega denarja in vendar — so molčali vsi prvaški listi od prvega do zadnjega. Potem smo poročali o drugi prvaški tatvini. Klerikalni poštni uradnik Schwarz je okradel poštno blagajno. In tudi o tej nesramni tatvini so molčali vsi prvaški listi od prvega do zadnjega. Komaj par tednov je minulo in — zopet smo izvedeli o veliki prvaški lumperiji. Omenili smo jo že v zadnji številki, ali danes treba obširnejše izpregovoriti. Stvar je sledela: Pred kratkim je bila ukrađena posestniku Brodniku v Ormužu krava. Tat je prodal kravo nekemu ptujskemu mesaru in imel pri tem redno podpisani živinski list iz občine Cvetkovca pri Ormužu. Občinski predstojnik Muhič iz Cvetkovce se je izgovarjal, da je podpis ponaren. Končno je žandarmerija prijela tata in le-ta je v zaporu priznal, da je ukradel kravo, da mu je Muhič živinski list napravil in da sta si razdelila za ukrađeno kravo dobljeno sveto. Žandarji so potem Muhiča artovali. Seveda, Muhič je bil velik „gospod“ in zato ga je moral prispeljati njegov sin z vozom (!) na sodnijo. Zanimivo pa je to-le: Ta župan Muhič je bil eden prvaških voditeljev iz ormužke okolice. Bil je glavni steber farške garde prvaškega dr. Omuleca. Tudi je bil član okrajnega zastopa (!). Torej lagati ne pomaga! Muhič je tretji prvaški junak v kratkem času in mi le čestitamo tej farški gospodi za take voditelje. Seveda bodo prvaški listi zopet molčali. Ali mi bodo skrbeli da ljudstvo izve, kakšni falotje in tatovi igrajo vlogo njegovih „voditeljev“! Fej! Prvaško stranko bodo imenovali odslej „stranko tatov in goljufov“.

Zatirana pravica. Ljubite resnico in pravico, hčerki božji! Ali dandas se zatira pravico prav pogostoma ravno od ljudi, ki bi ji moral biti zaščitniki. Le preglejmo delovanje slavnoznanega župnika Sušnika v Črešnjevcu in občndovali bodočem brezobzirnost, s katero sleduje ta možakar svoje cilje. Kristus je učil, da se mora tudi sovražnika ljubiti, — „božji namestnik“ Sušnik pa bi človeka, ki mu ne dopade, preganjal do zadnjega trenutka. Dokaz tej trditvi brezobzirno zatiranje kaplana g. Kovaciča. Poročali smo svoj čas, da se ta vse časti

vredni kaplan ni dal izrabljati v umazane Sušnikove namene in se ni hotel uklanjati farovškim baburam. In zato je moral čutiti vso zatiranje svojega duhovniškega tovariska Sušnika. Ko je bil g. kaplan bolan, prepoval, da je župnik, da bi se mu kuhalo zdravila. Tako razume Sušnik nauk o krščanski čednosti „bolnim postreževati“. Tudi je odtegnil župnik kaplanu hrano, tako da je moral iti kaplan v gostilno na hrano. Da je Sušnik kaplana z lažmi grdil tudi pri škofovstvu, je znana stvar. Medtem je bil kaplan tudi okrazen z 20 gold. Kaplanova soba je bila vedno zaklenjena. Ko pa je kaplan zapazil, da ima Sušnikova kuharica ključ od sobe in ko jo je enkrat celo v sobi zasačil, izrazil je mnenje, da so šli goldinarčki menda z Miciko. Nato seveda tožba in je bil kaplan tudi na okrajni sodniji obsojen. Okrožna sodnija pa ga je oprostila in obsojila Miciko na plačilo troškov; teh troškov je K 81. Micika jih seveda kaplangu ni plačala in tako je moral kaplan tožiti. Prišlo je do rubeža. Župnik je pri rubežu trdil, da Micika nima premoženja in na mglej od strani župnika je Micika na to tudi prisegla. Tako je preganjeni kaplan trojno oškodovan: prvič nedolžno preganjan, drugič obkraden in tretjič je ostal za troške na cedilu. Tako razume Sušnik „pravico“. Res, farani gledajo to do stopovanja in se sramujejo svojega fajmoštra. Sicer pa bode kmalu bolje!

Boj v Cirkovcah na Dravskem Polju. Ta občina je spadala doslej med najbolj črne občine na Sp. Stajerskem. Ali kjer je nasilje največje tam se rodi tudi najprvo odpor. Ljudje so videli počenjanje politikujočih farjev, ljudje so čutili izkriščanje pravikov in pričeli so dvomiti da je vse to prav. V prvi vrsti so pričeli delovati nato, da dobijo nemški poduk za svojo deco, kajti skrbni očetje nočejo, da bi njih deca v taki revščini živela, kakor živijo sami. In može so pričeli nabirati podpise za prošnjo, v kateri se zavzemajo za nemško šolo. Nabrali so jih takoj 237!!! To pa je grizo tiste politikujoče duhovne iz te občine, o katerih smo že opetovano pisali in ki se vkljub najhujšim čitanjem niso upali tožiti. In pričeli so zopet z hujšanjem, kakor je to že navada pri nas na Stajerskem. Župnik je pričel lagati, da so ti podpisi neresnični in ponarejeni. Vi, župnik, ako nam pokažete le en ponarejeni napis, potem vam plačamo 1000 K. Vi merite čevlje pač po svojem kopitu! Kajti res je, da ste vi svoj čas zaradi zakonske preosnove nabirali podpise in da ste pri temu podpisovali kar leze in gre, da bi kaj vprašali... Ali kaj bi se jezili! Duhovnike, ki izrabljajo spovednico in leco v politične namene, duhovnike, katere imenuje pošteni kmet lažnike (glej „Poslano“ v današnji številki!), take duhovnike je toliko sram, kakor volka strah. Kmetje! Ne pustite se hujskati od takih ljudi! Držite se svojega prepričanja in delajte za svojo korist!

Kaplan Melhijor Sorko, znan po „konzumu“, katerega je svoj čas ustavil, vodil in srečno na boben spravil, — ta kaplan Melhijor Sorko ima psa, katerega imenuje „vitez“. Ne vemo, kaj bi kaplan rekel, ko bi kakšni plemenitaž imenoval svojega psa „kaplana“. Ali pustimo mu to veselje. Mož pa dela vse mogoče šale. Pred kratkim enkrat mu je metal krajcarje; pesje pobral krajcarja in kaplangu nazaj prinesel. Končno je vrgel kaplana psu/goldinarju; ali goldinarček je vražji živali dšal in — požrl ga je! Pet milijonov so dobili avstrijski farji na zvišanju svojih plač. V zbornici se je jokalo, kakor da bi kaplani od lakote umirali, ali — pri nar futrajo svoje pse z goldinarij... Ali vsak človek mora obsojati, da jemlje kaplan Sorko svojega psa v solo in dela svoje umenosti med podukom v razredu. To pač ne gre. Naj igra fajmoštrovi kuharici svoje komedije, — ali v soli je plačan za poduk Sorko pazi!

Iz Vrhloga pri Slov. Bistrici prinaša „Fihpos“ in za njim drugi prvaški listi laž, da so prodrali podrepniki župnika Sušnika. Dobili smo v tej zadevi daljši dopis, katerega objavimo v prihodnji številki. Za danes pribijemo, da ne sedi niti eden Sušnikovih podrepnikov v odboru. Sicer pa budem s Sušnikom kmalu gotovi.

Kaplan Schreiner v Neuhausu. Sprejeli smo sledeči uradni popravek, ki ga moramo v zmislu zakona brez opombe ponatisniti: St. 56. Skli-

cujoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. štev. 6 ex 1863, zahteva podpisani dekanjski urad, da sprejmeste z ozirom na novico v štev. 9. Vašega lista z dne 3. marca 1907 pod zaglavjem „Kaplan Schreiner v Neuhausu, na istem mestu in z istimi črkami nastojni uradni popravek: Ni res, da se je pričelo 30 slovenskih kmetov pri kanoniku v Novi cerkvi čez tega farja, (kaplana Schreinera) res je pa, da se pri meini ni nikdo pričol. — Kn. šk. dekanjski urad Novacerkev, dne 16. marca 1907. — Dr. Lav. Gregorec kanonik, dekan.

Provizor Keček v Štopercah je pred sodnijo dosegel, za kar je prosil. Kakor znano, je ta človek v svoji brezmejni nadutosti neki nevesti iztrgal krančelj iz glave in to vsled tega, ker je izvedel pri spovedi, da je v drugem stanu. Vsak poštenjak mora priznati, da je tako počenjanje sramotilno in zato ni bilo čudno, da je šel razjaljeni kmet k našemu odvetniku dr. pl. Plachkemu in je vložil tožbo proti nadutemu, ošabnemu provizoru. Zanimivo je ravno, da je bil ta Keček preje v Trbovljah, da ima tam z neko Ano Čebin otroka, da bi imel torej dovolj povoda, pometati pred lastnimi durmi. In ravno tako je zanimivo, da je izvedel Keček pri spovedi o temu, da je nevesta v drugem stanu da je torej izrabil spovedno molčenje v svoje namene. No, o vsemu temu smo že pisali: Te dni pa se je vrnila v Ptiju razprava proti Andreju Kečku. Provizor je bil zdaj nakrat skešani grešnik. Prosaočil je posestnika toliko časa, da se je dal ta omehčati in mu je odpustil. Pribijemo, da bi marširal provizor v luknjo, ko bi mu tako grdo razjaljeni kmet ne odpustil. Ali kmetje imajo vedno boljše srce nego farji! Vkljub temu je moral podati provizor Keček častno i z j a v o , v kateri prizna svoje grdo ravnanje in prosi kmeta, naj mu odpusti. Nadalje se je Keček zavezal, da pusti to častno izjavo v dveh farah razglasiti. Tretjič mora plačati posestniku in njegovi ženi 17 K za potne troške, zastopniku dr. Plachkemu pa za troške 21 K 50 h. Tako je končala razprava. Naj bi bila ta razprava za vse politikujoče farje znamenje, da nismo več v srednjem veku in da se ne sme ljudstvo tako zasmrovati!

„O narodnih štacunah“ smo že opetovano pisali. Takaj se kriči: „Slovenci, kupujte le pri Slovencu“, a končno udari slovenski „narodni štacunar“ dobrovernega slovenskega kupca prav pošteno čez ušesa... Gospod Franc Cizl iz gornjega Obreža nam n. p. poroča, da je kupoval v „narodni štacuni“ pri Lipetu v Brežicah usnje. Dal je za usnje 4 gold. 70 kr. ali vsi ljudje, ki so strokovnjaki, so mu potem poročali, da je vredno usnje k večjem 3 gold. 70 kr, da ga dobi za to svoto povsod. Potem se pri Lipet je pridruža, da njega toliko stane in da nič ne zasuži. To je — „svoji k svojim“.

Politikujoči far in cerkev. Sprejeli smo sledeči popravek, bi ga moramo po postavi objaviti brez vsake opombe: St. 74. Sklicajoč se na § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. štev. 6 ex 1863 zahteva podpisani župni urad, da sprejmeste z ozirom na novico „Politikujoči far in cerkev“ v štev. 8 z dne 24. februarja 1907 Vašega lista na istem mestu in z istimi črkami nastopni uradni popravek: Ni res, da so ti nesramne (sedem kaplanih kreatur), vrgli med mašo orglarskega uslužbenca iz kora in ga pretepavali, res je pa, da ga nikdo ni vrgel s kora in nikdo pretepel. — Kr. šk. župni urad Dobrna dne 15. marca 1907. — Friderik Kukovič, župnik.

Roš — kandidat! Torej res je, očka Roš iz Trbovelj bi postali radi državni poslanec. In gospodje od nove stranke se ne sramujejo ter so moža tudi za kandidata postavili. To je šandal! Rošu smo očitali stvari, ki dokazujojo brezmejno sebičnost in hinavščino tega človeka. Očitali smo mu nepravilne manipulacije z žganjem; očitali da izkoršča svoje službe v sebične namene; očitali da je uradno kot župan nesramno legal; očitali da uslužuje šnopsarskega svinjarja, ki spada že davno pod ključ. In na vse to je Roš molčal. Zdaj pa kandidira, ker upa da si bode kot poslanec zopet svoje žepne polnil. Rudarji! Ali vas bode ta ošabni sebičnik še dolgo za nos vodil?

Volitve v Saldenhofnu. 7. t. m. so se vrstile

občinske volitve v Saldenhofnu. Prvaški so kalcii so zmagali z malo večino. Ali kakovost „vaki“ so pretili in grozili raznim kmetomilci saro bodo zaprti, ako ne volijo prvaško. Vsečaško so vložili naprednjaki priziv. Upati je, da bodo pritožbi ugodi in potem — se zopet vidim. C. k.

V Sv. Bolfengu v Slov. Gor. se je 3. t. avto zgodilo. In to nekaj je prav neprijetno, sa zast mošnjega župnika. Nekaj imajo pri tejnih člar tudi babure opraviti. Hm, hm! Vsekakor je obseg skal župnika prav neprijetni gost v osebi dela druhanta. In g. dehant ni prišel na glazek v 1.077 E temveč ima preiskati stvar, ki smrdi... Velikov izve svet več!

Pri sv. Ani na Krembergu je umrl 8. Odše v 27. I. starosti tamoznički trgovec in poslov celovsk gospod Herman Mitterer. Spremljevala ga den dne 10. m. popoldne ob 3. uri na skutu se, potu velikanska množina ljudi, kakor že Obes pri sv. Ani ni bila zbrana. Ne samo skon. Zmed farani so mu izkazali zadnjo čast, temveč po prebivalci iz sosednih far in krajev n. je mr. Cmureka, Apač in nove Cerkve. Dokazalo pri pogrebu, kako priljubljen je pokojnik, kako priljubljen je ime njegovega roda, i Na je njegov oče v tako dober misli zapustil orlikom Rudatriga, ki jo je ta rod doživel v zadnjih letih. Je vel 4 leti so mu pokopali dragu mater, pred je odt vlega trgovca očeta, ki je skozi 30 let naložil vno v štacuni delal, a zdaj sina, kateremu je reča ostane v tej fari v dobrém spominu! Veli

Zaprli so vrtnarskega pomočnika Jožu je veca iz mariborske okolice, to pa zaradijno ladih aleprij in tatvin.

Utonil je Franc Klančič v Novi našli Ptiju. Vzrok je baje preobil vžiti alkoholu. E

Dezertiral je 13. t. iz Celja infanteretu, so Perkovič. Ko mu je drobiža zmanjkalo, t. oseb. se je sam v Mariboru.

Grozna smrt. V Seletalu je povozila 26letnega kurjača iz Knittelfelda. Mašina srečneža popolnoma prezerala.

Opat in Abmontu Umrl je opat benediktskega samostana Hoffmann. Bil je rojen Pu in sin ubogega čevljarja.

Umrl je v Ptiju g. Ignac Spritzey, pdevi pnik, častni „hauptmann“ požarne bramke. Ver Bil je zelo priljubljen in splošno spošтовan, t. p. v m!

Iz Koroškega. etu, k more

Mi gremo naprej! Iz pozameznih občavšč Koroškem (iz 3 pošti) smo dobili pretekel menujeno o s e m d e s e t novih naročnikov. Vkljuga pos hujšemu zatiranju — gremo naprej!

Klerikalni „kristjani“. 12. t. m. se je veri. pred celovskimi porotniki zanimiva raziti k li Tožil je bivši klerikalni deželní poslanec št. č u urednika lista „Kärntner Wochenschrift“. T. r. a. v je Huberju očital, da je prodajal pivo v Se po nekrščanskih cenah itd. Pri razpravi zbrani dokazalo, da je ta farški Huber resnično imel vojaškim rezervistom pivo pol litra za 32 st. vera prodajal. Huber je bil edini krčmar v dolu jadrskem (Mettling) in so bili vsled tega vojstva in siljeni, kupiti njegovo dragu pivo. Ta klerikalni junak je dobival torez od revnih vojakov in 100% dobitka. In ta Huber je tercijal do skreosnov. Seveda so porotniki toženega urednika oprični. Taki so ti klerikalni „kristjani“. Na t. i. judi imajo le svetnike in Boga, v srcu pa le edpise kažljnost, oderuštvu in hinavščino!

Zmaga v Kotmarivsu. Pri občinskih glašavah v Kotmarivsu so zmagali naši somišči in v vseh 3 razredih. Prvaški listi sami jokajojo je ta občina zanje izgubljena. Živeli nači z n volilci!

Boj v Sp. Dravogradu. Kakor zna aljesti „zmagali“ pri zadnjih občinskih volitvah, t. j. Dravogradu prvaški klerikalci. Naprednjaci. In pridobili edino 1. volilni razred. Pisali sedaj že, na kakšni način so pravki „zmaga“ Goljufali so, kakor je to pri tej gospodanju navadi. Vkljuga temu so se pravki še p. Pr glede izida volitve v 1. razredu in res je zelen. sterstvo to volitev razveljavlja. Vršila se je a m volitev in naprednjaki so zmagali z večino — Vse Trg sam nima zdaj zastopnika v občinskem mostu. Zato so si izvolili volilci 6 zastopnikov tankih. O

končne ločitve trga od deželnih občin. Tako ni dosegel „vsemogočni“ nadprvak svojega namena. Volili sami pa bodo kmalu izprevideli, da je prvaško gospodarstvo škodljivo za ljudi. In prihodnje volitve bodo položaj sprememljen!

C. k. kmetijska družba je obdržala 12. in 13. t. svoj glavni shod. Navzočih je bilo 50 oseb, ki so zastopali 26 koroških okrajev. Število družbenih članov je naraslo v preteklem letu za 433; zdaj obseg družba 8.169 kmetov. Dohodkov je imela družba lani 357.293 K, izdatkov pa 351.077 K. V glavnem odbor se je izvolilo g. Nagel iz Velikovca. Kmetje na Koroškem, držite se svoje družbe!

Odšel je ne ve se kam posestnik Haleger iz celovske okolice. 25. p. m. je šel z večjo sveto denarja v Št. Jakob, ali doslej se ni vrnil. Sluti se, da se je zgordila nesreča ali zločin.

Obesil se je posestnik Steinmetz v sv. Lenartu. Zmešalo se mu je. Ali duhovnik je še na grobu pokazal svojo „krščansko ljubezen“ s tem da je mrlja žalil.

Po svetu.

Na smrt so obsodili porotniki v Hirachbergu morilko Feige, ki je več oseb zastrupila.

Rudarska smrt. Zopet nam poročajo listi dvoje velikih rudarskih nesreč. V jami Saarlouis se je odtrgala vrv in je padlo 22 rudarjev s „šalo“ v sah. Vsi so mrtvi. — Druga večja nesreča se je zgordila v jami Klein-Rosselin pri St. Johenu na Prusku. Vneli so se plini in umorili 74 rudarjev ter ranili celo vrsto drugih.

Velikanska razstrelba. V pristanu v Toulonu je uničila velikanska razstrelba francosko bojno ladijo „Jena“. Velik del čez 400 mož brojčnih mornarjev, med njimi poveljnik ladje, so našli smrt. Razstrelbo se je čutilo po celiem mostu. Bombe ki jih je imela ladija v skladisku, so zletale po mestu in se ranile ter ubile več oseb.

Šolstvo in klerikalizem.

Prof. dr. Ludvig Wahrmund.*)

(Nadaljevanje.)

Omenili smo staro resnico, da nista vera in klerikalstvo vse eno. Naj spregovorimo o tej zadavi par besed.

Vera ni ničesar zunanjega, kar bi se dalo prijeti, temveč je plod našega duševnega življenja, je stvar čustva. Vera nam govori o drugem svetu, katerega še živi človek ni videl. Pamet se mora zadoščevati za vero, zato je trditev opravljena, da je verstvo stvar čustva. . Kar imenujemo versko prepričanje, to je lastnina vsega posameznika; povspešuje se vero sicer lahko z dobro vzgojo, ali prisiliti se ne more nikogar k veri. K veri se ne da siliti, kakor se ne da siliti k ljubezni. Bistvo vere označi torej v prvi vrsti čustvena notranjost, drugič nadnaravnost in tretjič duševna prostost.

Seveda so imeli in imajo razni narodi v raznih dobah različne vere. Popečati se pa hčemo s krščanstvom, ki je danes vladujoča vera človeške družbe v Evropi. To pa zato, ker jadra danes klerikalizem pod zastavo katalistična in ker hočemo pokazati nasprotno med katoliško vero in klerikalizmom. Jezus Kristus, ustanovitelj krščanstva, je nastopal kot verski preosnovatelj. Njegove pridige so se obračale v prvi vrsti proti stari judovski verski postavi. Pri jndih je bil veren, kdor je držal zunanje predpise judovske vere (ceremonije). Vse drugo je bila postranska stvar. Temu nasprotno pa naglaša Kristus veliko vrednost verske notranjosti in prostosti. Zavrgel je sušensko podrejanje pod črko postave, katero je hotel napolnit z novim, živim duhom. Kristus je dejal: „Spremenite se, spremenite čustvo, kajti božjo kraljestvo je blizu“. Bog pa ni bil po Kristusu strogi judovski Jehovah, temveč usmiljeni, ljubeči oče. In božje kraljestvo ne pride po Kristusovih besedah z zunanjimi krasotami, ne more se reči, „da je tukaj ali tam“, temveč ono živi v notranjem človeka (Luk. 17. 20—21).

Prva postava tega kraljevstva pa je ljubezen. In zuanjanje delovanje te ljubezni na pram bližnjemu, to je pravi verski kult,

katerega zahteva Kristus. Ljubezen do Boga naj pa se kaže v srcu. Kdor hoče Boga moliti, ne potrebuje tempeljnove; zapre se v svojo sobico in moli Boga „v duhu in resnicu“. Vse verske řege, ceremonije, darila niso le brez vrednosti, temveč pod gotovimi pogoji tudi hinavščina. In proti nikomur ne nastopa Kristus s tako strogoščjo, kakor proti duhovnikom in farizejem, ki pospešujejo to hinavščino. Neumneže, hinavce, kače, slepe potokacze in pobeljene grobove jih imenuje. Kristus pravi: „Gorje vam, ki okrasite grobove prerokov, žive preroke pa bičate in križate; ki se bojite mušic, požirate pa kamele; ki zapravite hiše vdov za dolge molitve, ki jih molite; ki potujete po vodi in suhem, da pridobite verskega pristaša; in kadar ga dobite, napravite iz njega otroka pekla, še enkrat tako hudobnega kakor ste vi“ (Mat. 23, 14 itd.). Res, nikdo ni branil prostost in notranjost vere tako živo, kakor Jezus iz Nacareta. In zato je tudi umrl.

Jezusovo krščanstvo je bilo z njim pokonano. Po svojem naziranju je nadaljeval krščanstvo sv. Paulus. Postavil je na prvo mesto vero na Kristusa kot odrešenika. Kristus je sedel z grešniki na eni mizi. Paulus pa je že vprašal: „Kaj ima verni človek z brezvercem opraviti?“ (2 Kor. 6, 15). Verske postave so prinesle versko silo. In vedno več je bilo tega, kar se je moralno verovati. V prvi dobi seveda je branila mala skupina kristijanov z vso močjo prostost vere. Tri stoletja se je borila in je krvavela za svoje versko prepričanje. Ko pa si je pridobila končno priznanje države, ko so se soprijaznili rimske cesarje s krščanstvom in je postal krščanstvo veliko ter močno, so ponehali ti časi. In tisti, ki so se najbolj borili za versko prostost, naglašali so potrebo verske sile napram brezvernem. Tako je pisana zgodba razširjenja krščanstva s krvavim peresom.

Ko je priznala rimska država krščanstvo, razvilo se je to kmalu v veliko organizacijo (združenje). Nova svetovna država se je razvila — katoliška cerkev. In ko je razpadla stará država v razvaline, nastopila je cerkev njenega dedičstva in peljala svetovno vlado na lastni račun naprej. Seveda je to storila pod drugim gesлом. Rimski imperatorji (vladarji) so vladali v imenu države, rimski papež pa v imenu Kristusovega, katerega vidna država na svetu je katoliška cerkev. Nekdaj je bila vera državna zadeva, zdaj pa je postala politika verska zadeva. Rimski cesarji so zahtevali božansko spoštovanje kot ljudje, rimski papež pa kot božji namestnik. Sv. Paulus je zahteval vero na Kristusa, zdaj pa se je zahtevalo tudi slepo pokorščino napram rimskemu škofu (bula „Uam sanctum“). In kdor se ni prostovoljno pokoril, tega se je v pokorščini prisilil.

Ali ni bilo zapisano v evangeliju: „Nisem prišel, da prinesem mir, temveč meč!“ Ali ni sv. Peter potegnil na oljnatni gori meč? Kako bi torej zamogli obraniti meč Kristusovem namestniku? Duševni kakor posvetni meč! Kajti „ako sodi stolica sv. Petra o nebeskem in duševnem, mora tembolj soditi o posvetnem (Gregor VII.). Seveda, posvetni meč, „meč krvi“, ni peljala cerkev sama. Papež ga je izročil vladarjem, kajti kralji in cesarji so mu bili podrejeni.

Prvi zakon v tej papežki svetovni državi pa je slepa pokorščina in versko nasilje, največji zločin je krivoverstvo. Iz tega se da razume n. p. krvavo zasedovanju krivoverskih Katarcev in Albingenzov v 12. in 13. stoletju. Papežki legat (zastopnik) je pisal po uničenju Bezierja (l. 1209) svojemu papežu Innocenciju III.: „Nobenemu stantu, nobenemu spolu, nobeni starosti nismo zaprinesli; ojstrina našega meča je ubila čez 20.000 oseb; celo mesto je požgano in izropano; čudodelno je divjala božja kazen“... „Autos da fe“ (črni vere) so imenovali na Španskem brezstevilno sežiganje krivovercev po sv. inkviziciji. In ne samo v življenju, temveč tudi po smrti se je zasedovalo krivoverce. Leta 1560 se je izgrebalo v Sevilji mrlja nekega kanonika, o katerem se je reklo, da je bil krivoverec, sežkal se je njegovo sliko, vzelo njegovo premoženje (Hinschius VI, I, 371.). In to se je večkrat zgodilo. Leta 1686 je izšel na Francoskem kraljev razglas, po kateremu se je izročevalo mrlje krivovercev — sinterju (Friedberg). In par desetletji preje se

je zoper stavljal papež končanju grozne 30 letne vojske.

Vse to pa so imenovali „pravo krščanstvo“.

(Naprej prihodnj.)

Gospodarske.

Mesečna navodila za čebeljarja. Čebelar pazi sedaj posebno dobro na čebelje! Priznati moramo, da je letošnja zima za čebelarstvo dobre matice naprednje pridno. Glavna reč je, da imajo ljudstvo sedaj zadost hrane; iz te manjka priskrbni živalicam dobrega pitanca. Ne daj čebelice trpeti žeje; pri toplem vremenu napravi jim pred uljinakom napajalnik, kar je prav lahko. Vzemi krožnik, napolni ga z vodo, vrži noter kamenčkev, da živalice ne utonijo, in nahajjalnik izpoljuje svojo nalogo izvrstno. Pri neugodnem vremenu napajaj čebele v panju. Kako je pridati hrana? Najboljši je strd v satovju; ako nam ta manjka, vzemimo iztoče med, malo preredčen, pa ne pozabimo, da ga se ne damo premalo na enkrat; 1 kg. ni preveč. Z zelo vodenim medom sedaj čebel še ne smemo pitati, ker to bi nam prineslo največjo škodo. Pazimo na sledenje: pokladajmo zvečer, ne razlivajmo medu po uljnaku ali panjh, pazimo na ropanje, žrela držimo priprta prav na ozko! Najvažnejše delo je pregledavanje vseh ljudstev, ako imamo v uljnaku 10—12° R topote. Pregledovanje pri panji s premanjkljivim delom je tako lahko. Panj se odpre od zgoraj ali od zadaj, pregleda se sat za satom in se postavi v ravno tisti vrati nazaj. Pri tem poslu se odedi tudi panj mrte živali in druzega. Pazimo na matico, zaledo in množino ljudstva in hrane! Panje z slabo zaledo zdrži v soosednem panjem ali izmeni matico, če jo imaš v zalogi. Panje z nepremakljivim delom pregledaš, ako ga zaneses iz uljnaka na pripravljen stol, odvzameš mu dno, obrnes panj da pade vse, kar se sliši v panj ven, poglej zaledo, prepričaj se o hrani in ljudstvu in postavi panj zopet na svoj prostor v uljnjak. Plesno satorje je pristraniti. Čebole potrebujejo sedaj v panju veliko topote, torej jih je treba odeti prav dobro. Pozor torej na komljene da izhaja hrana do maja, pozor na ropanje in odee. (Spisal A. Martinjak, nadučitelj in potovnai učitelj za čebelarstvo v Medgorju na Koroškem.)

Gnojenje krompirja. Najbolj gotovo in največ rodi krompir v rahlih, globokih, ilovnatih in na peščenih, sovdanasto — ilovnatih tleh. Tudi v peščenih tleh vspeva jako dobro, ako se močno gnoji. Težka in mokrotina zemlja ovira razvoj gomoljev in krompir iz take zemlje ima tudi manj škroba, zato je bolj voden in za hrano manj vreden.

Krompir se prideluje lahko za vsako rastline, ako se poskrbi za to, da damo zemlji z gnojenjem dovoljno množino takih redilnih snovi, ki jih rastline lahko sprejmejo. Dobro vspeva krompir tudi na prekopanih ledinah in prekopanih gozdnih tleh.

Množina pridelka odvisi toraj v prvi vrsti od množine gnoja, ki smo ga ponudili krompirju. Radi tega se gnoji pri nas ti pojki rastlini, ki je gotovo najbolj važna, vselej jako obilno. Do sedaj sta se uporabljala v ta namen najbolj hlevski gnoj in stranišnica in le v majhni meri tudi umetna gnojila. Rani krompir pa mora dobiti v zemlji večjo množino redilnih snovi, da jih lahko hitro poskrba, zato bi bilo dobro, če bi uporabljali pri nas poleg gnojenja s hlevskim gnojem in s stranišnico v večji meri, nego do sedaj, tudi umetna gnojila.

Goriško kmetijsko društvo priredilo je spomladi prošlega leta mnogo poskušen z umetnimi gnojili na krompirju. Hotelo je kmetovalcem pokazati, za koliko se pridelek z uporabo umetnih gnojil nasproti navadnemu gnojenju poveča. Hotelo je tudi dokazati, da večji pridelek krompirja, ki se doseže s takim gnojenjem, ne krije samo stroškov gnojenja, ampak da z njim dosežemo tudi velik čist dobiček. V naslednjem hočemo o uspehu nekaterih teh poskušenih poročati. Za vsako poskusno parcelo vzeloto se je 400 m². Na drugo parcelo potrosilo se je sledče množine umetnih gnojil:

* Vsečulični profesor dr. Wahrmund je imel svoj čas v Inostrosti velezančnimi govor, katerega objavimo deloma v teh danih. Op. ur.

Parcela 1. gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem in s stranišnico gnojila
Pridelk krompirja na ha:

273 q 360 q
Veči pridelk na 2. parceli znaša 87 q
Vrednost večega pridelka . . . 435 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 317 K in prihranimo gnojenja s stranišnico 8 kg štirodostotne kalijeve soli, 16 kg superfosfata in 8 kg čilskega solitra.

Te množine odgovarajo sledečim množinam gnojil na površju enega hektarja:
200 kg štirodostotne kalijeve soli, 400 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra.

V naslednjem se je preračunil pridelk, in veči pridelk poskušen na en hektar (10,000 m²).

Parcela 1. gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem gnojila.

Pridelk krompirja na ha:

205 q 240 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 35 q
Vrednost večega pridelka . . . 175 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 57 K in prihranitev gnojenja s stranišnico

Ime poskuševalca	Pridelk krompirja v gnojilu na zemljišča		Veči pridelk na 2. parceli	Vrednost večega pridelka na 2. parceli	Strošek za umetna gnojila	Čist dobiček
	negnojeno	z um. gnojilom				
Josip Jelić — Grgar a)	100	145	45	225	118	107
b)	70	133	65	325	118	207
Fran Cotič — Skrbina	140	184	44	220	118	101
Vek. Orel — Ponikva	81	152	71	355	118	237
Ivan Ježetić — Sv. Križ	70	132	62	310	118	192

Gnojeno s hlevskim hlevski gnoj in umetna gnojem gnojila

Pridelk krompirja na ha:

248 q 284 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 36 q

Vrednost večega pridelka . . . 180 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 62 K na ha.

Povprečno se je dobilo pri poskuši, ki so razvidni v tabeli in pod dobami št. 9. in 11. ona onih parcelah, ki so se gnojila z umetnimi gnojili (200 kg 40% kalijeve soli, 4000 kg superfosfata in 200 kg čilskega solitra) za 76 q krompirja v vrednosti 380 K več na ha, nego na onih parcelah, ki niso dobila tega gnojila. Če odračunamo stroške za umetna gnojila (200 kg 40% kalijeve soli 32 K, 400 kg superfosfata 24 K, 200 kg čilskega solitra 62 K) v znesku 118 K, ne povrne vrednost večega pridelka

Parcela 1. gnojeno Umetna gnojila Pridelk krompirja na ha:

135 q 280 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 145 q
Vrednost večega pridelka . . . 725 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 617 K na ha samo stroškov za umetna gnojila, ampak da celo 262 K čistega dobička. Pri gornjem računu vzela se je cena 100 kg krompirja 5 K. Če pa računimo ceno za 100 kg krompirja samo 3 K, dobimo vaseeno z večim pridelkom krompirja, čist dobiček 110 K. Poskusi so torej pokazali, da zamoremo s pomočjo umetnega gnojila pridelk krompirja jako zvečati.

Prva dva zgoraj navedena poskusa pokazala sta obenem da zamoramo stranišnico z umetnimi gnojili ne samo nadomestiti marveč

Parcela 1. gnojeno umetna gnojila Pridelk krompirja na ha:

150 q 290 q
Veči pridelk na 2. parceli . . . 140 q
Vrednost večega pridelka . . . 700 K
Stroški za umetna gnojila . . . 118 K

Ostaja čistega dobička, če odbijemo stroške za gnojila . . . 582 K na ha ž njimi dosežemo celo večje pridelke. To je večno posebno za goriške okoličane, kjer kupu-

jejo kmetje stranišnico za drage novce in jo smejmo samo po noči prevažati. Če računimo stranišnico in delo, ki ga imamo s prevažanjem in polivanjem, pridežmo z uporabo umetnih gnojil ceneje a vrhu tega dobimo veči pridelk.

Poškušnje pokazale so obenem povsod, da ni trpel krompir, kateremu se je dalo umetna gnojila, toliko od suše. Za nas jako važno je bilo opazovanje, da je taki krompir tudi prej v celu in prej napravil gomolje.

Omeniti moramo še, da so se napravile, poskušnje tudi drugod po deželi. Nekateri poskuševalci nam niso pa še poročali o uspehu, drugi so navedli uspeh samo površno (polovico, četrino, še enkrat toliko več itd.). Zato priporočamo našim kmetovalcem, naj v takem letu sami poskusijo, koliko kažejo umetna gnojila pri krompirju. Kjer gnojimo krompirju obenem s hlevskim gnojem, zadostovalo bo za hektar 100 do 150 kg štirodostotne kalijeve soli, 150 do 250 kg superfosfata in 80 do 100 kg čilskega solitra. Če pa nimamo hlevskega gnoja in stranišnice, moramo zvečati množino umetnega gnojila. Primerno gnojenje bi bilo za hektar:

200 do 250 kg štirodostotne kalijeve soli, 400 do 450 kg superfosfata in 150 do 200 kg čilskega solitra.

Štirodostotna kalijeve sol zmeša se s superfosfatom ter potrosi okoli 14 dni predno se krompir sadi po polju ter nato podbrani ali podorje. Čilski soliter pa je trošiti polovico par dni pred sajenjem, polovico pri prvem okopavanju krompirja med vrste. Da se soliter bolj ednakomerno razdeli, zmešati ga je s suho zemljo. Vsak kmet, ki rabi tega gnojila, pusti pa naj del polja nepognjenega, da bo zamogel potem preračunati iz pridelkov, kako delujejo na krompir umetna gnojila.

Kako globoko stavimo gnoj h trtam? Gnojenje vinogradov ni tako malenkostno delo, kakor bi kdo mislil. Že marsikateri nepreviden vinogradnik pokvaril si je svoje trte ravno z gnojenjem. Posebno važno vprašanje, kendar hočemo trti gnojiti je, kako globoko naj zakopamo gnoj. Še pred nekoliko leti stavili so vinogradniki gnoj na kolena globoko pod zemljo in sicer se je porabilo takrat strašanske množine gnoja. Kaj je bilo temu posledica? S preglokim kopanjem prerezalo se je tako mnogo debelih in drobnih trnih korenin in trta je obnemogla. Mesto, da bi trta po gnojenju obilu rodila, je bilo to ravno nasprotno. Pognala je le malo. Še le drugo ali tretje leto se je zapet opomogla. Razun tega ni mogel gnoj v globični prhneti, ker ni dobil dovolj zraka in zato je ostal štiri in še več let v zemlji skoraj nespremenjen. Čestokrat je pričelo celo gniti, kar seveda ni vplivalo dobro na razvoj trte. Deževnica odnesla je navadno redilne snovi iz tega globoko, da jih niso mogle trnne korenine več doseči. Tako gnojenje ne more biti toraj pravo. Nasprotno tudi ni dobro, če denemo gnoj preveč močno razvija. Tudi odnesje lahko voda mnogo gnoja iz vinograda. Kaj je toraj pravo? Gnoj je podkopati tako globoko v zemljo, da se s kopanjem ne pokvari trnih korenin a vendar pride čim bliže h koreninam. Pri tem je paziti na to, da bo zamogel zrak do gnoja. Navadno znaša ta globokost 10 do 25 cm, povprečno toraj 18 cm. Ker razvijajo nekatere trte vrste (n. pr. riparija) svoje korenine bolj pri vrhu, druge (n. pr. rupestis mont.) bolj globoko, treba se je pri gnojenju ozirati tudi na to, katera trta podlaga je v vinogradu. Čim bolj visoko se nahajajo korenine, tem bolj plitvo se mora staviti gnoj. Če je zemlja rahla in ima mnogo zraka v sebi (sovdan, peščena zemlja) sme se gnojiti bolj globoko, nego v težki, mokroni zemlji, ki ne pušča rada zraka v se. Zato bodemo gnojili navadno v ravninah, kjer imamo pri nas bolj ilovnata tla, večinoma bolj ilovnata tla, večinoma bolj plitvo, nego v visiečih legah. To je vse prav, toda če bodemo gnojili preplitivo, spravimo trnne korenine previsoko in trtam bo škodila suša, ugovarjali so vinogradniki, ko smo govorili o gnojenju. To je popolnoma res, ako prepustimo trto samo sebi. Pognala bo svoje korenine h vrhu in tu bodo pozimi pozeble ali pa se v hudi suši posušile. Temu pa se da odpomoci in sicer s tem, da v letu po gnojenju

vinograd bolj globoko, nego navadno plej. A veselje do presečemo s tem korenine že tedaj, ko trd stopil v pričelo razvijati, kakor delamo navadno z rosnimi koreninami, ki rastejo ob deblu za 2-300 pa spravi deževnica v kratkem redilne gnoja v spodnjo zemljo h koreninam. Prsteni služi izborna na vrhu zemlje, ker to zrahlja. Ravno radi tega se s hlevskim gnojeno zemlja ne posni tako hitro, nego gnojena in zato zamore tudi več vode pa ker napravlja prstenina zemljo na vrhu črno, zato se taka zemlja bolj hitro ogreje vpliva tako dobro na razvoj grozdja. Črna ki se nahaja v globični, nam ne koristi. Če hočemo imeti toraj uspeh od gnojenja stavimo gnoja pregloboko. V mladih vinogradih niso trne korenine pri vrhu še tako smemo gnojiti nekoliko bolj globoko, v starih vinogradih, kjer se je pokazala trtna uš. V vinogradu bo čestokrat najboljše, da hlevskega gnoja niti ne rabimo, marveč uporablj edin le umetna gnojila, katera potrošimo in potem prav plitvo podplejemo.

Poslano. Podpisani pozivljam župnika Antonišel, da mi odgovori jasno in točno na sledenja:

1. Obdolžili ste me proti moji ženi in vpravljaju, se ljudi, da sem jaz edini človek v župniji, ki sem v hiši božji, spovedae listke jemal. Kje in kakšni kazi to trdite?

2. Ali ni res, da ste Vi, g. župnik, v cerkvi hiši božji, raz priznico lagali in obrekovali?

3. Ali ni res, da ste Vi, g. župnik, na prizvrsnejše rovo kleli?

Za vaše trditve napram moji osebi, katera rete dokazati, Vas imenujem lažnika. Vi pa, župnik, ne vpojite: Ali moremo biti na tacega dušnega pasu vodružiti za Smarje pri Jelšah, id. Cirkovec na Dravskem Polju.

Jozef Končič posestnik v Štorec na Bregu

Listnica uređništva in uprave

Sp. sv. Kungota: Nismo sprejeli, torej

site se enkrat! — Zagorska vas pri Štorecu.

Preosebno! Škoda papirja za take neumne baki!

Zulec: Potrijemo, da g. Ivan Kočušan, zasebnik, ni pisal note v "Stajercu" v st. 5, kritikuje občinski zastop žalški. Sploh ni z nimi v nobenem

— Za pribidne strelivke smo morali odložiti Yelike Nedelje, Planine, Zg. Radgoni, Trščan, Smarje pri Jelšah, id. Potrijenje!

Loterijske številke.

Gradec, dne 9 marca: 42, 58, 28, 44
Trst, dne 16. marca: 23, 14, 35,

KDOR

plejemo
ko so
z vrhn
blu. S
snovi
Prsteni
o rastin
ji služi
se redit
tenina
to mot
m gno
ro, kah
e posrhi
vrhu b
greje, k
na zem
istni m
jenja, i
inograd
ko razv
, nego
v sta
. V tak
hlevske
bjamo
mo pov
St.

141

2 glasovira

vprito
m v cer
ksni so
deča v
prični
ere ne
č, župl
pastirja
Koroše
v Škofje
ipra

Priporočam

najvernejše harmonika na
2, 3, 4, 5 redov, z jeklenimi
glasovi, tako tudi kromatične
harmonike s helikon-basi ali
bambardoni. Prodajam od
1. julija za 20 K cenejo kakor
porvod drugod. Izdelovalstvo
harmonik Franc Brkšek na
Bregu pri Ptaju. 174

Pipe(fajfe)
iz bruyere-lesa.

Prima fabrika
iz pravega
bruyere-lesa,
ki se ne pokvari
gladki glava z
daleč prigognenim
bruyere - odlivom
(abguss) vi
šnjeno roro
(Weichsel-
rohr) konec
iz roga in
cev iz žide,
21 cm dolga

H 150
Ista pipa, ali z okroglo rezo
no glavo iz bruyere lesa K 160
Največja izbiro v kadilnih
predmetih dobite v mojem ce
nu, ki se razpolovi zaston
in postane prosto.

Hanns Konrad
velvetgovina
v Mostu (Brux) stev. 876
Češko) zahtevam v vašem
interesu moj cenik s čez 3000
podobami gratis in franko.
546

Nedoseženo! Svetovni čudež!**600 komadov samo gold. 1.95**

1 krasno pozl. prec. ank. ure z verigo, natančno idoča, 3 leta ga
rančico, 1 moderna židanča kravata z gospode, 3 kom. fini robej,
1 krasni prstan z gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura
čraska za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijejom iz orient.
bisero mod. okrasek za da ne s pat. zaključkom, 2 eleg. zapest
nici za dame, 1 par ošenški s pat. kaviji, 1 krasno zepno toaletno
zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manštejn gumb. 3° Doub
mato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši raz
gled sveta, 3 saljivi premeti, velika veselost pri mladih in starih,
1 praktičen navod za ljubljivana pisma gospodov in dom, 20 ko
resp. predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse sku
pej z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Posilja se
po poštnosti ali ako se pošije de nar naprej po dunajski razpo
silevalci trgovini P. Lust, Krakova 4L — NB. Denar nazaj za
stvari, ki ne dopadejo.

Dekla

ki je že služila in nemško razume, se za hišna
in vrtnarska dela takoj sprejme: Naslov pri Th.
Bothe v Račjem (Kranichsfeld). 192

Dekla za otroke

ki ljudi otroke in ki je bila
že v taki službi, se sprejme:
Vprašajte v upravi „Štajerca“.
156

Kupim vodno žago

z malim posestvom v kraju,
kjer je več gozdov, ali dobro
idoča gostilna. Naslov pri Jos.
Repe, Karlovskova cesta 32,
Ljubljana. 143

Učenec

se isče za mlinarski obrt na
novi umetni valjčni v parni
mlini na Moste pri Ptujski
Gori, učiti se mora obrt 2 leti
in služi prvo leto K 4 mesečno,
drugo leto 6 K na mesec.
Sprejme se vsak čas! 104

Godbeni automat

(Musikautomat)
velik skoraj nov, najnovejši
sistem z 18 godbenim točkami,
primeren za gostilno se
takojo po ugodni ceni proda;
izve se v Ptaju, Herrngasse
stev. 17. I. nadstropje, levo.
180

2 mizarska pomagača

potrebuje za delj časa ter
tudi enega učenca, gosp. I.
Petrič, mizarski mojster v
Zgor Polškavi. 181

Učenec

pridem, se takoj sprejme pri
gosp. Fr. Zagoda, pekovski
mojster v Fohnsdorfu Zg. Sta
jersko z vse hrajan; triletno
službovnos; ponudite se lahko
v slovenskem jeziku dop
šlejo. 182

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkanam na pi
smah), in dopisnice s sliko iz
deluje po vsaki poslanosti foto
grafij po ceni Otto Neumann,
Prag, Karolinental Stev. 130.
Ceniki se poslujejo na zahte
vanje brezplačno in franko. 183

Novi mlin .

med Ptujem in Sv. Vidom,
na močni studenčni vodi (Quell
wasser), dobro ohranjen, se
iz proste roke takoj proda.
Zraven je njiva, pašnik, sad
nostnik z dobrim sadnim dre
vesi, svinska štala, hlev za
konji in krave, klet, Cena je
3500 gold. Mlin se da lahko
v najem, več pove upravnis
tvo „Štajerca“ 184

Učenec

za strojarstvo (Gerberei) na
zgornjo Štajersko se takoj sprej
me, ponudite po g. Baumann
v Konjcah. 185

Učenča

od 16 do 17 let se sprejme
pri g. Wesiag, kovački mojster
v Rotwein pri Mariboru.

Rujav pes (Dachshund)

ki čuje na ime „Pick“ se je
izgubil. Olda se proti dobrim
plači pri gojcu Popl na Bregu
pri Ptaju st. 4. 146

**2 Kovača (Hammer
schmied)**

za predirenje in izdelovanje
orodja se sprejmeta za stalno
delo. Naslov Franz Pistor
nik v Oplotnici. 190

Nedoseženo! Svetovni čudež!**600 komadov samo gold. 1.95**

1 krasno pozl. prec. ank. ure z verigo, natančno idoča, 3 leta ga
rančico, 1 moderna židanča kravata z gospode, 3 kom. fini robej,
1 krasni prstan z gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura
čraska za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijejom iz orient.
bisero mod. okrasek za da ne s pat. zaključkom, 2 eleg. zapest
nici za dame, 1 par ošenški s pat. kaviji, 1 krasno zepno toaletno
zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manštejn gumb. 3° Doub
mato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši raz
gled sveta, 3 saljivi premeti, velika veselost pri mladih in starih,
1 praktičen navod za ljubljivana pisma gospodov in dom, 20 ko
resp. predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse sku
pej z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Posilja se
po poštnosti ali ako se pošije de nar naprej po dunajski razpo
silevalci trgovini P. Lust, Krakova 4L — NB. Denar nazaj za
stvari, ki ne dopadejo.

Prodajalci

dobijo

kupce!!!

129

za prodaje vseh vrst, fabrike, vile, penzionate,
posestva, mlince, ceglarne, hoteli, gostilne, kmet
ska posestva itd. samo po prvorazrednem, strogo
realnem in kulačnem podjetju ter trga z
realitetami

Centrala : Dunaj V. Schönbrunnerstr. 80.

Zahtevajte brezplačni obisk glede razgovora in ogleda, ker bodo
nas zastopili itak v kratkom tukaj. NB. Opaziramo p. t. občin
stvo zlasti nato, da nas ne zamenja z drugimi manj vrednimi
podjetji.

Oblastveno varovano!

Vsake ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je**Thierryjev balsam**

z zeleno varšiveno znamko z nuno.
12 majhnih ali 6 dvojnautih steklenic
ali veliko specjalna steklenica s pa
tentino zaklopkom K 5—.

Thierryjevo centrifolijsko mazilo
za vse že za tako stare rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja
se samo po povzetju ali denar naprej.
Te dve domači zdravili ste kaj naj
boljši splošneznani in staroslavni.
Naslavljaj naj se na
lekarna A. Thierry in Pragradi
Zaloga po skoro vseh lekarnah. Knjiž
ice s tisočizvenih zahvalnih pism za
stonj in poštne prosto.

Allein echter Balsam
aus der Reichenauer Apotheke
des A. Thierry in Pragradi

Mešana trgovina z krčmo

novo zidana hiša, 18 stanovalnih sob, 2 prodajalna lo
kala, 1 magacin, 2 kleti, vse s pohištvo, vodovod tudi
v 1. nadstropju, travniki, vrti, gozd (okoli 10 oralov) v
trgu Grifin na Koroskem se vsled družinskih razmer
proda ali daje v najem. Kajo dobro stališče, ki je pri
merno za poletne izletnike, tudi za zgradbo železniške
zvezje sv. Paul, Grifin, Celovec. Hišna cena gold. 12.000.
Polovica ostane lahko vknjižena. Najemnina od cele hiše
letno 450 gold. Najame se tudi lahko prodajalne prostore
z potrebnimi sobami same. Naravnost se vpraša pri
Mariji Lutschounig, posestnici v trgu Grifin na
Koroškem. 189

Jos. Kasimir, Ptuj
trgovina s špecerijo, materijalom, barvnim
blagom.

Priporočam.

Za velikonoč:

najfinje moke, ro
zine, Weinbeeren,
orehe, med, maslo,
kvass.

Za pomladno setev:

vse vrste semena za
deteljo, travo, repo
in druga semena.

Peljem le dobro blago po najnižjih cenah in zagotovljam
vedno realno, dobro postrežbo; Omenim še, da se nahaja moja
trgovina le v lastni hiši, kjer je bila preje glavna tobačna tra
fika! 130

Dekla

ki je že služila in nemško razume, se za hišna
in vrtnarska dela takoj sprejme: Naslov pri Th.
Bothe v Račjem (Kranichsfeld). 192

Upravništvo „Štajerca“

sprejme takoj, oziroma v enem

— mesecu —

**upravnika
(Administrator).**

Razumeti mora popolnoma knjigovodstvo
(Buchführung) in biti izurjeni korespon
dent v nemškem in slovenskem jeziku.
Plača po dogovoru. Ponudbe je vposlati
— čimpreje —

upravništvo „Štajerca.“

Najboljša in najcenejša 123
semena
vseh vrst samo pri
Adolf Sellinschegg v Ptiju

5 letno kobilo**z žrebetom**

se proda pri graščinskem oskrbništvu v Vurbergu
pri Ptiju.

153

Za nasad
oddaja se nove vrste, zelo plodovite, nizke,
grahova in fižolova semena
pri

Adolf Sellinschegg
v Ptiju.

Frišne lupine (stročje) se kupuje v vsaki
množini nazaj.

163

KOMI

se sprejme takoj ali pozneje kot prvi na trgovini
z mešanim blagom na deželi; zmožen naj bodo
nemščine in slovensčine tudi v pisavi, biti mora
pridem in že starejši. — Istotam se sprejme
natakarico na račun. Ponudbe sprejema uprav
ništvo „Štajerca“ pod „5000“ do 20. marca 1907.

Razglas.

Okrajni odbor v Ptui ima na razpolago
več tisoč cepik od najbolj imenitnih jabolk

„London Peping“.

Kdor hoče te cepike kupiti, naj se v pisarni
okrajnega zastopa okrajnega zastopa oglasi.

Načelnik :

Ornig.

189

Glavni zastopnik

pride na brezplačni obisk glede razgovora in
ogleda zaradi prodaje in nakupa vseh vrst posestva
(glej inserat tegalista „Prodajalci dobijo kupce!!!“)
Centrala: Dunaj V, Schönbrunnerstrasse 80).
24. marca v nedeljo k sv. Andreahu v slov. gor.
pri g. Ilesiču od 8—12 ure zjutraj, od 2—6 ure
zvečer pri sv. Antonu v slov. gor. v gostilni
g. Alt-a. 27. in 28. marca v Ptiju upravništvo
„Štajerca“. 25. marca cel dan pri sv. Trojici v
slov. gor. v gostilni Steinbauer.

NB. Tudi se lahko do tistega časa naslovi
(adresse prodajalcev itd. na dotičnega gostilničarja
pod šifro (čerklo) „Glavni zastopnik“ ali pa pozneje
pod šifro (čerklo) „Centrala“ poste restante
Maribor vpošlje.

188

Razglas.

Okrajni zastop ptujski oddaje na takšne posestnike, kateri redijo in plemenijo kuretino po znižani ceni od najbolj imenitnih čisto belih kokoši jajce in sicer 12 za eno krono.

Kdor hoče takšne jajce za valiti imeti naj se v pisarni okrajnega zastopa v Ptui oglasi.

164

Naslednik:

J. Ornig l. r.

V ptujskem mestnem sopar-nem kopališču

se dobijo odsihimal kopele s hlaponom po sledenih: znižanih cenah. Vsak navaden dan ob I uru popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) 376

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Sivalni stroji

(Nähmaschinen)

se kupujejo zanesljivo dobro in zelo po nizki ceni v trgovini

bratov Slawitsch v Ptui.

Ker nimam agentov je cena zaradi tega tako nizka. Vsak se naj pripravi in zahteva pismo ali ustneno cenik (Preiskurant). Prodaja se zanesljivim kupcem na mesečne rate. 27

Cenjena gospodinja!

Če hočete za bližajoče praznike kupiti ceno in sveže špecerijsko blago

po kolikor mogoče nizki ceni, blagovolite se potruditi k meni, kjer je skoraj najstarejša špecerijska trgovina. Že pri prvem poskusu boste zadovoljni in ostali boste moja stalna odjemalka, ker ne gledam na

velik dobiček ampak na velik promet.

Posebno priporočam za velikonoc priznano dobro in lepo ogrsko pšenično moko, ki je zelo brhka in posebno suha; tudi imam zelo lepo sladko moko za kruh, potem lepe snažene rožine, vinske jagode in cibele, garantirano pristno surovo maslo. Posebno priporočam semena od svetovnoznanne tvrdke Mautner. Kdor kupi enkrat pri meni garantirano čisto štajarsko ali lucerno deteljivo seme, bo gotovo zadovoljen; seme od runkeljna (rudeči Mamuth ali Eckendorfer je zelo priljubljeno), iz katerega zrastejo 10 do 15 kg teška runa. Angleške ray-trave, slako in svinjske kolrabe imam samo najboljše vrste. Prosim Vas, poskusite enkrat vsaj nekaj kupiti, in se boste prepričali, da Vam bo zelo skrbno in dobro postreženo.

F. Holaseka naslednik

Hans Sirk

Maribor, rotovž, filijalka Gospodska ulica štev. 44.

.. Mlada poštana deklina ..

iz boljše kmetske hiše, ki razume tudi nemščino, se sprejme, da se nauči kuhati; izvršiti mora tudi druga domača dela. Plača po dogovoru, dobra oskrba zagotovljena. Vstop 10. aprila. Vpraša se pri gospoj Schuster, gostilna „Post“, Sv. Jakob v Rožni dolini. 165

Za velikonočni čas

priporočam

svojo veliko zalogu blaga, ravno tako svojo podružnico (filialko), v kateri dobite vse špecerijsko blago, vso to po itak znano nizki ceni in pošteni postrežbi.

Slawitsch, trgovec
v Ptui.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

V Poličanh

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibele, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturna vina in gros in dobro pravo žganje in gros in en detail.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41

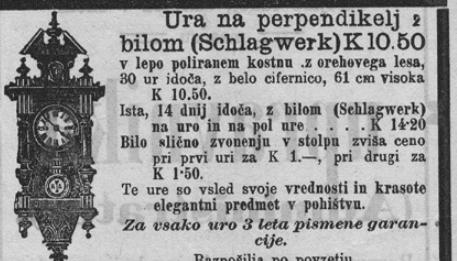
Naravnost iz tevarne K 2.90.
8 odstrelje, ki po neči sveti K 3.80

Konkurenčna budilnica

prva tovarna za ure
Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustriran cenik, ki obsegata nad 3000 stik raznih ur, zlate in srebrne robe, se na zahtevanje vsakomur dodelja brezplačno in poštne prostote.

Ura na perpendikelj 2
bilom (Schlagwerk) K 10.50
v lepo poliranem kostnu z orehevega lesa,
30 ur idoča, z belo cifernico, 61 cm visoka
K 10.50.

Ista, 14 dñi idoča, z bilom (Schlagwerk)
na ure in na pol ure . . . K 14.20
Bilo slišeno zvonjenju v stolpu zviza ceno
pri prvi uri za K 1.—, pri drugi za
K 1.50.

Te ure so vsled svoje vrednosti in kratost
elegantni predmet v pohištvi.

Za vsako uro 3 tetra pismene garan-cije.

Razpoložljiva po povzetju

HANNS KONRAD

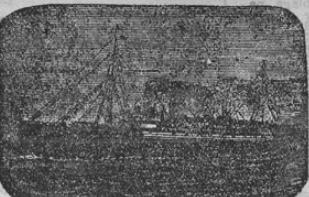
Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) št. 876 (češka).
Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 podobami se posljejo
po zahtevi vsakomur zaston in franko.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptui
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je
nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsačemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsačko pa smo tudi sam oblati, vrtati in
spahati i. t. d.

Hamburg-Amerika-Linie

Najhitri-
nja po
5 dni,
38 minu-
te nadreka
za . . .
poštai-
niki, ki
dvonate-
iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Ki-
Brazilijo, Argentinijo, Afriko.
Natančnejša pojasnila daje Generalna ag-
za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse
„Österr. Hof.“

Redka priložnost za kupiti

Posestvo 12 oralov skupaj, obstoji iz eni
nikov (krme za tri krave) njiv, vinograd,
bukov, hrastov in smrekov gozd za podiran
iz vsem gospodarskim in vinogradnim pos-
in spravo, vse v dobrem stanu. Oddaljena
nut od komisiske ceste in 40 minut od okra-
glavarstva, se zavoljo starosti posestva
2000 gold. proda in lahko vstane 1500
vknjiženih. Bližnjega poročila da Vincenc
posestnik v Poličanah na Spod. Štajern

Malo posestvo

okroglo 3 oralni zemljišča 200 kracov od farne cerkev
primerno za krojča ali čevljarsko. Vpraša se pri gr.
Schoster, Št. Pavel pri Preboldu.

Zahvala in priporočila

Podpisani se prisrčno zahvaljuje vsi
n. odjemalcem, ki so v teku 25 let
službovanja pri gospodu Huallencu mi-
vali naklojenost ter so obiskovali trgovino
dosedanjega gospoda. Priporočam se ods-
nemu občinstvu v trgovini

g. Eck-Wegschaider=

Radgona, 27. februarja 1907.

Franc Dreyvens
vodja trgovine

Jajca

kupuje po prav dobrini ceni And. Suppanz,
povalec jajc v Ptui (Rossmanova hiša blizu
sojilnice) in v Središču (Dečkova hiša)

Pozor!

Če želite trgovino, obrt ali realijo
hôtel, vilo, gostilno, graščino, opekarne,
višče prodati, ali ako iščete na posodo
delovanja pri kakem podjetju, se obrnite
upno do velezane firme „Intern. Ge-
courier“; Centrale Graz, Elisabethstr. 6. Po-
je prvo v tej stroki. Glavni zastopnik
te dni sem. Če se hočete z njim
posvetovati, prosimo da nas takoj obvesti-

Dobri dela

proti lepi plači dobijo trajno delo v kam-

RUDOLF HOLZER

v Sv. Lovrenci nad Mariborom.

Umetni mlin in črna pekar

na Sp. Štajerskem se radi drugačno podjetje
ceni in pod ugodnimi pogoji proda; po-
je primerno za druge industrijske namene
ima vodne sile in je okolica bogata na
Vpraša se pri upravi tega lista.